

Have you ever...? - A Present Perfect bevezetése

B

béla fagyal küldte be 2026. 09. 07., h - 10:13 időpontban

Terv típusa

Óraterv

Bővebb szakterület

Pedagógia, oktatás

Témakör, tanulási terület

Present Perfect - tapasztalatok, közelmúltbeli események és jelenbeli eredmények kifejezése

Évfolyam

10. évfolyam

Tanulási, fejlesztési célok

Az óra végére a tanulók felismerik és használják a Present Perfect alakját; helyes állító, tagadó és kérdő mondatokat alkotnak; saját tapasztalataikról kérdeznek és válaszolnak; elkülönítik a Present Perfect és a Past Simple használatát.

Fogalmak

Present Perfect; have/has; past participle (V3); ever; never; just; already; yet; élettapasztalat; jelenbeli eredmény; Present Perfect és Past Simple

Szükséges eszközök

Projektor vagy interaktív tábla; internetkapcsolat; tanulói okostelefonok vagy tabletek (páronként egy is elegendő); előkészített példamondatok és „Have you ever...?” kérdéskártyák; rövid feladatlap; Kahoot-kvíz.

Előre kiadott anyagok

Nincs kötelező előzetes tanulói feladat. A tanár előkészít 6-8 rövid példamondatot, egy egyszerű „Have you ever...?” kérdésrácsot és egy 6 kérdéses Kahoot-kvízt. Feltételezett előzetes tudás: a have/has alakjai, a Past Simple alapjai, valamint a gyakoribb rendhagyó igék múlt idejű alakjai.

Bevezető rész, előkészítés

0-5. perc - Ráhangelés és kíváncsiságkeltés

A tanár négy, élményt vagy friss eredményt ábrázoló képet vetít ki (például repülés, külföldi utazás, különleges étel, eltört telefon), és rövid mintamondatokat mond: „I have visited London.” „I have never eaten sushi.” „She has just broken her phone.” Ezután felteszi a kérdést: „Have you ever flown?” A diákok kézfeltartással vagy felállással jelzik a válaszukat, majd párokban megfogalmaznak egy további „Have you ever...?” kérdést.

A tanár a táblára ír három mintamondatot, a tanulók pedig megfigyelik és megfogalmazzák, mi a közös bennük. A cél a nyelvtani szerkezet felfedezése, nem a szabály előzetes közlése.

Megvalósítás részletes tervezése

5-12. perc – Irányított felfedezés

A párok hat példamondatban aláhúzzák a have/has segédigét, bekarikázzák a főige harmadik alakját, majd a mondatokat három jelentéshez párosítják: élettapasztalat; közelmúltbeli esemény jelenbeli eredménnyel; befejezetlen időszak. Közös ellenőrzéskor a tanulók mondják ki a képletet: have/has + past participle (V3).

12-18. perc – Rövid rendszerezés

A tanár a tanulói megfigyelésekből felépíti az állító, tagadó és kérdő mondatok, valamint a rövid válaszok mintáját. Példákon tisztázzák az ever, never, just, already és yet helyét. Egy idővonal segítségével összevetik: „I have visited London.” és „I visited London in 2024.” Kiemelt szabály: befejezett, konkrét múltbeli időponttal Past Simple használatos.

18-25. perc – Páros hibakereső és mondatépítő

Minden pár kap 6 rövid mondatot. Három helyes, háromban tipikus hiba van, például: „She have finished.”, „Have you ever went...?”, „I have seen him yesterday.” A párok javítják a hibákat, majd szócsíkokból egy állító, egy tagadó és egy kérdő mondatot építenek. Gyors közös ellenőrzés következik.

25-35. perc – „Find someone who...” beszélgetőkör

A tanulók egy hatmezős rács kérdéseivel legalább három osztálytársat megkérdeznek: „Have you ever won a competition / cooked a meal / travelled by plane / lost your keys / met a famous person / tried an unusual food?” Igen válasznál egy Past Simple utókérdést is feltesznek: „When/Where did it happen?” A rácsba nevet és egy kulcsszót jegyeznek. Ezután 2-3 érdekes tapasztalatot megosztanak az osztállyal.

35–41. perc – Digitális tudáspróba

A tanulók párokban kitöltenek egy 6 kérdéses Kahoot-kvízt. A kérdések a mondat szerkezetet, a V3 alakokat, a szórendet, a jelzőszavakat és a Present Perfect–Past Simple választást mérik. Minden kérdés után rövid indoklás hangzik el; a tanár a hibaarány alapján szükség esetén új példát ad.

41–45. perc – Kilépőkártya

A tanulók egy papírcédulára írnak egy igaz Present Perfect mondatot saját magukról és egy helyes „Have you ever...?” kérdést. Végül 1–3 ujjal jelzik, mennyire érzik biztosnak a használatot. A tanár a kilépőkártyákat összegyűjti a következő óra tervezéséhez.

Tananyagkészítéshez és az órai munkához használt alkalmazás

Kahoot

Értékelési terv

Diagnosztikus és formatív értékelés történik az egész órán. A ráhangoláskor a tanár megfigyeli az előzetes nyelvi tudást; a felfedező feladatban a párok szóbeli visszajelzést kapnak; a hibakeresésnél közös önellenőrzés zajlik. A beszélgetőkör megfigyelési szempontjai: helyes have/has használat, megfelelő V3 alak, helyes kérdő szórend, érthető kommunikáció.

A Kahoot azonnali eredményei megmutatják az osztályszintű tévhitet. A kilépőkártya sikerkritériumai: (1) megfelelő have/has, (2) helyes vagy elfogadható V3 alak, (3) helyes mondat- vagy kérdésszórend, (4) a Present Perfect indokolt használata. A négyből legalább három teljesülése jelzi az órai cél elérését. A következő órán a gyakori hibákból rövid javító bemelegítés készül.

Differenciálás

Támogatás: mondatkezdő kártyák („I have...”, „I have never...”, „Have you ever...?”), rövid rendhagyóige-lista, színkódolt have/has + V3 minta, kevesebb kérdést tartalmazó beszélgetőrács, vegyes képességű párok. A bizonytalanabb tanulók először felolvashatják a megadott kérdéseket.

Gazdagítás: a gyorsabban haladók saját kérdéseket írnak, igen válasz után két Past Simple utókérdést tesznek fel, majd megindokolják, miért változott az igeidő. Kiegészítő kihívásként just/already/yet használatával újrafogalmaznak mondatokat.

Feladatok

Házi feladat: „Two truths and a lie – Present Perfect edition”. A tanulók hat mondatot írnak: három igaz és két hamis állítást saját tapasztalataikról, valamint egy „Have you ever...?” kérdést. Legalább három különböző jelzőszót használnak az ever, never, just, already és yet közül. A következő órán a társuk kérdésekkel próbálja kitalálni, melyik két állítás hamis.

Közismereti tantárgy(ak)

Angol nyelv